

РЕШЕНИЕ

№ 1461

гр. София, 28.02.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 29 състав,
в публично заседание на 29.01.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Полина Величкова

при участието на секретаря Кристина Българиева, като разгледа дело номер **10062** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 126 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на А. М. А. срещу Заповед № ЗД/Д-С-КС-106/19. 08. 2019 г. /поправена със Заповед № ЗД/Д-С-КС-107/20. 08. 2019 г. относно бащиното и фамилното име на детето/, на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – К. село, с което е настанено временно и по спешност детето В. А. А. в приемно семейство.

Жалбоподателят излага подробни съображения за незаконосъобразност на оспорения акт, като моли за неговата отмяна.

С определение, постановено в открито съдебно заседание на 11. 12. 2019 г. съдът е присъединили към делото и материалите по административно дело № 10056/ 2019 г. на АССГ, образувано по жалба на Ц. И. В., майка на В. А. А., срещу Заповед № ЗД/Д-С-КС-106/19. 08. 2019 г., като Ц. И. В. е конституирана в качеството на жалбоподател по делото.

В хода на проведеното съдебно производство процесуалният представител на жалбоподателя А. поддържа становище за незаконосъобразност на обжалваната заповед и иска неговата отмяна.

Жалбоподателката Ц. В., редовно уведомена, не се явява и не изпраща процесуален представител.

Ответникът – директорът на дирекция „Социално подпомагане“ – К. село, намира жалбите за неоснователни и моли да бъдат отхвърлени.

Заинтересованата страна В. А. А. се представлява от особения представител адв. Г. П., която поддържа становището за законосъобразност на обжалвания административен акт.

Заинтересованата страна С. С. Т., не се явява и не изразява становище по жалбите.

Съдът, като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл.168, ал. 1 от АПК събраните и приети по делото писмени доказателства и законосъобразността на оспорвания административен акт, приема за установено от фактическа страна следното:

На 16. 08. 2019 г. около 16 часа в ОЗД - К. село постъпил сигнал, подаден от фондация "Асоциация Анимус", в който се съдържаха данни, че Ц. В., заедно с детето си В., роден на 23. 04. 2017 г., е потърсила закрила в кризисния център към фондацията, като е споделила, че в рамките на последните десет дни е гонена многократно от дома си от своя съжител и баща на детето – А. А., който е упражнил и физическо насилие над нея. Ц. В. и детето били транспортирани до ОЗД „К. село“, като било констатирано, че майката била в състояние на сериозна емоционална криза – обърквана и тревожна заради преживяното. Заявила, че се е наложило няколко нощи да пренощува на различни обществени места в [населено място], като оставила детето на грижите на бащата. Предвид това, майката и детето били временно настанени на територията на Кризисен център към фондация "Пулс" - [населено място] за периода 16. 08. 2019 г. до 19. 08. 2019 г. На 19. 08. 2019 г. постъпил сигнал в ОЗД „К. село“ от фондация „Пулс“, в който се съдържаха данни, че по време на престоя в кризисния център майката е изпаднала в абстинентна криза, като е демонстрирала буйно и невъздържано поведение и е настоявала да си тръгне незабавно.

ОЗД „К. село“ разполагало с информация, че майката злоупотребява с алкохол и страда от психично заболяване, по повод на което е била неколкократно хоспитализирана в психиатрични заведения.

По повод на така постъпилия сигнал, от дирекция „Социално подпомагане“ -К. село бил изготвен социален доклад - предложение до директора на ДСП - К. село, в който било посочено още, че родителите на Ц. В. не поддържат контакт с дъщеря си и съзнателно избягват да общуват с нея, като същевременно не са в състояние да полагат грижи за В..

Било посочено още, че в разговор с бащата А. А., същият споделил, че Ц. В. има проблеми с алкохола, които той не успява да овладее и е признал, че не може да контролира поведението ѝ.

Предвид това, било изготвено предложение детето да бъде настанено в подходящо приемно семейство, отговарящо на профила на детето. Било посочено също така, че на територията на [населено място] няма налично приемно семейство, като е договорено неговото настаняване в приемно семейство на територията на ДСП – М..

По повод на така изготвения социален доклад, директорът на дирекция „Социално подпомагане“ – К. село, приел, че посочените обстоятелства поставят в постоянен риск живота и здравето на детето, поради което на основание чл. 25, ал. 1, т. 4 във вр. с чл. 26, ал. 1 от Закона за закрила на детето издал Заповед № ЗД/Д-С-КС-106/19. 08. 2019 г. /поправена със Заповед № ЗД/Д-С-КС-107/20. 08. 2019 г./, на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – К. село, с което е настанено временно и по спешност детето В. А. А. в приемното семейство на С. С. Т., живуща на територията на ДСП - М. до промяна на обстоятелствата или до произнасяне на съда с решение по

чл. 28 от ЗЗДет.

Бил изготвен и план за работа с детето, както и план за работа с родителите, включващ насочване на майката и бащата към доставчик на социални услуги за оценка на възможността всеки един от тях да се грижи за детето, проучване на жилищните условия, трудовата заетост и подкрепящата среда на майката и бащата.

С посочения план били запознати както жалбоподателят А. А., така и жалбоподателката Ц. В..

В хода на съдебното производство е постъпила справка от дирекция "Социално подпомагане" - К. село, от която се установява, че посредством направления, издадени от ДСП "К. село" на 27. 08. 2019 г., Ц. В. и А. А. са насочени за ползване на социална услуга "Оценка на родителски капацитет" за срок от 3 месеца в делегиран от държавата доставчик на социални услуги - Център за обществена подкрепа "Бъдеще". Посочено е още, че от доклад от Център за обществена подкрепа "Бъдеще", постъпил на 10. 10. 2019 г., постъпил в ДСП – К. село, се установява, че майката не посещава социалната услуга и не може да бъде направена оценка на родителския ѝ капацитет, като предстои оценка на родителския капацитет на бащата А. А., който посещава посочената социална услуга.

От изготвения по делото социален доклад от дирекция "Социално подпомагане" - М. изх. № ПР/Д-РВ-М/ 67-001/ 23. 10. 2019 г. /л. 99 - л. 101 от делото/ се установява, че В. А. се отглежда от приемния родител С. Т. при подходящи битови условия, като редовно има срещи със своя баща и една проведена среща с майката. Посочено е също така, че базовите потребности на детето се посрещат адекватно, осигурено е жилище с подходящи социално-битови условия и са закупени дрехи, обувки и вещи за обичайно потребление. В доклада е направен извод, че най-добрият интерес на детето е да продължи да се отглежда в професионално приемно семейство.

В хода на съдебното производство в качеството на свидетели са разпитани Д. М., В. Б. и С. М., от чиито показания се установява, че А. А. е грижовен родител, към когото детето е силно привързано.

При така установените факти, съдът намира следното от правна страна:

Жалбите са процесуално допустими, като подадени в срок, от надлежни страни, за които е налице правен интерес от търсената защита и насочени срещу годен за оспорване по съдебен ред административен акт.

Разгледани по същество, същите са неоснователни, поради следните съображения:

Оспореното решение е валиден административен акт, обективиран в писмена форма и подписан от издателя си. Съгласно разпоредбата на чл. 27, ал.1 от ЗЗДет. настаняването на дете в семейство на роднини или близки, в приемно семейство и в социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа се извършва със заповед на директора на дирекция "Социално подпомагане" по настоящия адрес на детето. С оглед местоживееето на детето В. А. в [населено място], [улица]и попадането на същата община към Дирекция "Социално подпомагане" – К. село като териториална структура на АСП, оспорената заповед е издадена от директора на тази дирекция като материално и териториално компетентен административен орган.

Заповедта е в предписаната от закона форма, подписана е от издателя си, посочени са правните и фактически основания за издаването ѝ. Заповедта е съобразена с изискванията на материалния закон и е в съответствие с целта на Закона за закрила на детето.

Основанията за настаняване на дете извън семейството са посочени в разпоредбата на чл. 25, ал. 1 от ЗЗДет., а именно „Може да бъде настанено извън семейството дете: 1. чиито родители са починали, неизвестни, лишени от родителски права или чиито родителски права са ограничени; 2. чиито родители, настойници или попечители без основателна причина трайно не полагат грижи за детето; 3. чиито родители, настойници или попечители се намират в трайна невъзможност да го отглеждат; 4. което е жертва на насилие в семейството и съществува сериозна опасност от увреждане на неговото физическо, психическо, нравствено, интелектуално и социално развитие; 5. в случаите по чл. 11 от Конвенцията от 1996 г.; 6. чиито родители, настойници или попечители са се съгласили и отказват да прекратят участието му в предаване по смисъла на Закона за радиото и телевизията и с това се създава опасност за неговото физическо, психическо, нравствено и социално развитие. Съгласно ал. 2 на тази разпоредба, настаняването на детето извън семейството се налага като мярка за закрила след изчерпване на всички възможности за закрила в семейството освен в случаите, когато се налага спешното му извеждане.

Съгласно чл. 26 от ЗЗДет. настаняването на дете в семейство на роднини или близки, в приемно семейство или в социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа се извършва от съда. До произнасяне на съда дирекция "Социално подпомагане" по настоящия адрес на детето извършва временно настаняване по административен ред.

Именно такъв е предметът и на процесната заповед, а именно за временно настаняване на детето в приемно семейство, която има действие до произнасянето на съда по чл. 28 от ЗЗДет.

От изложеното следва, че за да възникне основание за издаване на заповед за временно настаняване, е необходимо от страна на компетентния административен орган да е направена преценка за наличие на някое от обстоятелствата, формулирани в разпоредбата на чл. 25, ал. 1 от ЗЗД, която предоставя възможност детето да бъде настанено за отглеждане извън семейната му среда.

В случая, ДСП „К. село” е направила извод за наличие на обстоятелства по т. 4 на чл. 25, ал. 1 от ЗЗД – дете, за което съществува сериозна опасност от увреждане на неговото физическо, психическо, нравствено, интелектуално и социално развитие.

От събраните по делото и неоспорени писмени доказателства, както и от свидетелските показания се установява по несъмнен начин, че действително майката Ц. В. и бащата А. А. не са били в състояние да полагат адекватни грижи за детето си и не са успели да осигурят благополучието му в семейна среда, да му гарантират сигурна и безопасна семейна среда за нормалното му развитие. Безспорно доказано е, че майката Ц. В., която основно се грижи за детето през по-голямата част на деня, поради трудовата ангажираност на бащата, страда от алкохолна зависимост и психическо заболяване, за което е била неколккратно настанявана за лечение /л. 49 – 52 от делото/. Установява се също така, че вследствие на това, майката често изпада в агресивни състояния, като negliжира потребностите на детето. Установено е още, че бащата А. А. не е в състояние да контролира нейното поведение, което се установява както от социален доклад на ДСП „К. село“, при изготвянето на който и след среща със социални работници бащата е споделил именно това, както и от показанията на свидетелката С. М., която твърди, че майката е изпадала в истерия заради липсата на алкохол и крещяла на детето.

Вярно е, че по делото са налични доказателства за изразено силно желание на бащата

да полага грижи за своето дете, което същият е правил и преди настаняването му в приемно семейство, но това не е достатъчен аргумент за отмяна на оспорената заповед, тъй като не е установено, че жалбоподателят А. е могъл да контролира и поведението на майката по начин, по който тя да не застрашава живота и здравето на детето В. А..

В случая се касае за 2 годишно дете, което освен физически нужди, особено силно има нужда и от психологическа и емоционална подкрепа. Макар чисто материалните и хигиенно-битовите условия да са важни за отглеждането на детето, също толкова важни са и емоционалната връзка, подкрепата, личният пример, междуличностните взаимоотношения и привързаността към детето от страна на родителите и възходящите. И ако първата категория грижи могат да се сведат до материални възможности, то вторите зависят изцяло от личното отношение и желание на родителя. За да бъде прието, че родителят полага изискуемите грижи за детето, следва да се установи комплексно изпълнение на всичките задължения, които той има спрямо детето и то за постоянно, в което задължение се включва и предпазването на детето от негативни влияния от страна на други хора, включително и на най-близките роднини. В конкретния случай алкохолната зависимост на Ц. В. датира още преди раждането на детето, което се установява от приложените по делото епикризи на майката /л. 49 – л. 52 от делото/, но въпреки това бащата е позволил същото да бъде отглеждано през деня от майката, за която се установява, че често изпада в агресивни и неконтролируеми състояния.

От събраните доказателства по делото, съдът намира безспорно установена фактическата обстановка, така както е описана в Социалния доклад – предложение /л. 28 от делото/. Констатациите в социалния доклад не са оспорени, не се твърди и не може да се направи извод, че съдържа неверни факти и обстоятелства, предвид останалите доказателства по делото. Съгласно т. 1 на чл. 3 от Конвенцията за правата на детето, приета от ОС на О. на 20. 11. 1989 г., ратифицирана с решение на ВНС от 11. 04. 1991 г. - ДВ, бр. 32 от 23. 04. 1991 г., в сила от 3. 07. 1991 г. и съставляваща част от законодателството ни, висшите интереси на детето са "...първостепенно съображение във всички действия, отнасящи се до децата, независимо дали са предприети от обществени или частни институции за социално подпомагане, от съдилищата, административните или законодателните органи". В унисон с тази уредба е и нормата на чл. 10, ал. 1 и 2 от ЗЗДет., прогласяваща правото на всяко дете на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие и на защита на неговите права и интереси. Един от основните принципи на закрила, изведен в чл. 3, т. 3 от ЗЗДет. е "осигуряване най-добрия интерес на детето", а съгласно дефиницията на § 1, т. 5 от ДР на ЗЗДет. в него се включва преценката на седем самостоятелни характеристики и потребности на детето и способности на родителите да се грижат за него. По делото е безспорно установено към правнозначимия момент на издаване на оспорената заповед, че родителите са поставили детето в сериозен риск за неговото здраве и живот, поради което правилно административния орган е преценил основанията по чл. 25, ал. 1, т. 4 от ЗЗДет.

В. е живял в среда, която е била силно вредна за неговото емоционално и психическо развитие, като след оценка на рисковете за детето правилно е предприета спешна мярка за закрила и му е предоставена социална услуга от резидентен тип с обжалваната заповед. По делото несъмнено се налага изводът, че детето В. А. е дете в риск по смисъла на § 1, т. 11, б. "в" от ДР на ЗЗДет., тъй като съществува опасност от

увреждане на неговото физическо, психическо, нравствено, интелектуално и социално развитие, предвид обективните факти, свързани с начина на живот и отношението на неговите родители.

Следва да се посочи още, че се касае до временна мярка, която ще действа до произнасянето на съда по искането по чл. 28, ал. 1 от ЗЗДет., предмет на гр. дело № 14810/2019 г. по описа на Районен съд – [населено място] или промяна на обстоятелствата, която да позволи връщане на детето в семейна среда. Освен това, налице са доказателства, че предстои изготвяне на оценка на родителския капацитет на бащата, който е заявил своето изрично желание за реинтергация на детето в семейството му и който се е възползвал от предоставената му социална услуга „Оценка на родителски капацитет“.

За да са налице основания за прекратяване на настаняването извън семейството, съгласно разпоредбата на чл. 29 от ЗЗДет. следва да има променени обстоятелства, изследването на което не е предмет на настоящия съдебен спор - иска се отмяна на Заповед № ЗД/Д-С-СК-003/16.01.2019 г., а не прекратяване на определената с нея мярка за закрила, което е от компетентността на районния съд, съгласно чл. 30, ал. 1 от ЗЗДет..

Посредством предприетата мярка по чл. 4, ал. 1, т. 4 от ЗЗДет. е постигната и целта на закона да бъдат защитени интересите на детето, като правилна е и целесъобразна е преценката на ответния административен орган към датата на постановяване на обжалваната заповед за наличие на основание по чл. 25, ал. 1, т. 4 от ЗЗДет. - защита на висшите интереси на детето, които имат приоритет пред желанията или интересите на родителя. Понятието "висши интереси на детето" не е легално дефинирано, като според съда то намира израз в прогласените и защитени от международните актове и закона права на детето - право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие и на защита на неговите права и интереси / чл. 10, ал. 1 от ЗЗДт./. Тези права и интереси са изцяло спазени с издаването на обжалваната заповед, с която е и постигнато най-доброто осигуряване на посочените права на детето.

Предвид изложеното, настоящият съдебен състав намира, че временната мярка за закрила на В. А. А., приложена по административен ред, е осъществена от компетентен орган, при спазване на процесуалния и материален закон, както и в съответствие с целта на закона за закрила на детето – да се предостави временна сигурност и закрила на детето до решаването на въпроса от съда съгласно чл. 28 от ЗЗДет., поради което подадените жалби следва да се отхвърлят като неоснователни.

При този изход на делото, следва да бъдат осъдени жалбоподателите да заплатят направените по делото разноски за особен представител на детето в размер на 500 /петстотин/ лева. Същите следва да бъдат заплатени по сметка на Административен съд – [населено място], който с Определение № 1562/ 25. 02. 2020 г. е постановил изплащането от бюджета на съда на посочената сума на адв. Г. П., назначена за особен представител на В. А..

По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд – София град, Второ отделение, 29-ти състав

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на А. М. А. срещу Заповед № ЗД/Д-С-КС-106/19. 08. 2019 г. /поправена със Заповед № ЗД/Д-С-КС-107/20. 08. 2019 г./ на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – К. село.

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Ц. И. В. срещу Заповед № ЗД/Д-С-КС-106/19. 08. 2019 г. /поправена със Заповед № ЗД/Д-С-КС-107/20. 08. 2019 г./ на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – К. село.

ОСЪЖДА А. М. А. и Ц. И. В. да заплатят по сметка на Административен съд – София град сумата от 500 /петстотин/ лева, представляваща направените разноси за особен представител на детето В. А..

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл. 138 АПК.

СЪДИЯ: